VNEUS Koikkalainen Anna(VNK) 25.03.2019

Viite

Asia
Maaliskuun Eurooppa-neuvosto 21.–22.3. ja art. 50 Eurooppa-neuvosto 21.3.

Maaliskuun Eurooppa-neuvoston pääaiheina olivat työllisyys, kasvu ja kilpailukyky, ilmastonmuutos ja ulkosuhteet.

Keskusteltiin EU:n taloudellisen perustan lujittamisesta ml. sisämarkkinoiden syventämisestä palvelut ja digitalisaatio huomioiden. Ilmastonmuutoksen osalta korostettiin kunnianhimoisen pitkän aikavälin strategian tarvetta ja päätettiin palata asiaan kesäkuussa. Eurooppa-neuvosto keskusteli Kiina-suhteista ja valmisteli EU–Kiina-huippukokousta. Lisäksi esillä oli disinformaation torjunta.

Ison-Britannian pääministeri Theresa Mayn kuulemisen jälkeen Eurooppa-neuvosto päätti EU 27 -kokoonpanossa SEU 50 artiklan mukaisen kahden vuoden määräajan pidentämisestä.

Työllisyys, kasvu ja kilpailukyky

Eurooppa-neuvosto keskusteli taloustilanteesta, vahvisti vuotuisen kasvuselvityksen keskeiset tavoitteet ja hyväksyi ehdotuksen neuvoston suositukseksi euroalueen talouspolitiikasta. Eurooppa-neuvosto painotti EU:n vahvan taloudellisen perustan merkitystä vaurauden, kilpailukyvyn ja EU:n maailmanpoliittisen roolin kannalta. Suomi korosti sitä, että toimivat sisämarkkinat ja avoin, sääntöpohjainen kauppapolitiikka ovat avainasemassa EU:n kasvun ja kilpailukyvyn turvaamisessa.

Suomi vaikutti siihen, että Eurooppa-neuvosto päätelmissään painotti tarvetta jatkaa työtä sisämarkkinoiden syventämiseksi. Suomen ehdotuksesta painopisteiksi asetettiin palvelutalouden kehittäminen, digitaalisten palvelujen valtavirtaistaminen, datatalouden kehittäminen ja EU:n kilpailukyvyn turvaaminen avainteknologioissa ja strategisissa arvoketjuissa.

Eurooppa-neuvosto pyysi komissiolta vuoden 2019 loppuun mennessä EU:n teollisuuden tulevaisuutta koskevaa pitkän aikavälin visiota ja toimenpiteitä sen toteuttamiseksi. Eurooppa-neuvosto korosti sitä, että EU:n pitää jatkossakin edistää kunnianhimoista ja tasapainoista vapaakauppa-agendaa. EU:n on myös suojattava etujaan kolmansien maiden epäreiluilta käytännöiltä. Eurooppa-neuvosto järjestää maaliskuussa 2020 kokonaisvaltaisen keskustelun EU:n taloudellisen perustan lujittamisesta.

Ilmastonmuutos

Eurooppa-neuvosto toisti sitoumuksensa Pariisin sopimukseen. Ilmastonmuutoksen vastaisia maailmanlaajuisia toimia on tehostettava, kun otetaan huomioon tuorein tutkimustieto, erityisesti IPCC:n erityisraportti vaikutuksista, joita maapallon lämpeneminen 1,5 celsiusasteella aiheuttaa. EU:n on esitettävä vuoteen 2020 mennessä kunnianhimoinen pitkän aikavälin strategia, jolla pyritään ilmastoneutraaliuteen Pariisin sopimuksen mukaisesti.

Eurooppa-neuvosto kehotti neuvostoa tehostamaan pitkän aikavälin ilmastostrategiaan liittyvää työtään ennen Eurooppa-neuvostossa kesäkuussa 2019 käytävää jatkokeskustelua.

Ulkosuhteet

Eurooppa-neuvosto valmisteli 9. huhtikuuta 2019 pidettävää EU:n ja Kiinan huippukokousta ja keskusteli yleisistä Kiina-suhteista globaalissa kontekstissa.

Eurooppa-neuvosto toisti EU:n sitoumuksen Ukrainan itsemääräämisoikeuteen ja alueelliseen koskemattomuuteen. EU ei tunnusta Krimin ja Sevastopolin laitonta liittämistä Venäjään.

Eurooppa-neuvosto ilmaisi syvän pahoittelunsa hirmumyrskyn aiheuttamista ihmishenkien menetyksistä ja tuhosta Mosambikissa, Malawissa ja Zimbabwessa ja totesi valmiuden jatkaa näiden maiden tukemista.

Muut asiat

Vapaiden ja rehellisten vaalien turvaaminen ja disinformaation torjuminen

Eurooppa-neuvosto kehotti edelleen tehostamaan koordinoituja toimia, joiden tavoitteena on puuttua disinformaation sisäisiin ja ulkoisiin näkökohtiin ja suojella EU-vaaleja ja kansallisia vaaleja EU:ssa. Suomen ehdotuksesta Eurooppa-neuvosto korosti tarvetta jatkaa disinformaation torjuntaa osana EU:n kestokyvyn vahvistamista hybridiuhkia vastaan. Eurooppa-neuvosto päätti palata asiaan kesäkuun kokouksessaan.

Eurooppa-neuvosto nimitti Philip R. Lanen (Irlanti) Euroopan keskuspankin johtokunnan jäseneksi 1.6.2019 alkavaksi kahdeksan vuoden toimikaudeksi.

Eurooppa-neuvosto tapasi Islannin, Norjan ja Liechtensteinin pääministerit Euroopan talousalueen 25-vuotisjuhlan kunniaksi.

Eurooppa-neuvosto (art. 50)

Kokousta edeltävänä päivänä Ison-Britannian hallitus esitti Eurooppa-neuvostolle pyynnön pidentää eroneuvotteluille SEU 50 artiklassa annettua kahden vuoden määräaikaa 30.6.2019 asti.

Eurooppa-neuvosto kävi keskustelun Ison-Britannian pääministerin Theresa Mayn kanssa. Tämän jälkeen Eurooppa-neuvosto (artikla 50) hyväksyi asiaa koskevat päätelmät ja päätöksen määräajan ehdollisesta pidentämisestä. Pidennyspyyntöä arvioitaessa otettiin erityisesti huomioon toukokuussa pidettävät Euroopan parlamentin vaalit.

Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 50 artiklan 3 kohdan mukaista määräaikaa päätettiin pidentää 22.5.2019 asti edellyttäen, että Iso-Britannian parlamentin alahuone hyväksyy erosopimuksen viimeistään 29.3.2019. Jos parlamentin alahuone ei ole erosopimusta 29.3.2019 mennessä hyväksynyt, pidennetään määräaikaa 12.4.2019 asti. Tässä tapauksessa Eurooppa-neuvosto odottaa Iso-Britannialta ennen 12.4.2019 ilmoitusta jatkotoimista Eurooppa-neuvoston harkittavaksi. Määräajan pidentäminen ei tarkoita sitä, että erosopimus voitaisiin avata uudelleen neuvotteluille.

Määräajan pidennyksen ajan Iso-Britannia pysyy EU:n täysimääräisenä jäsenvaltiona, jolla on kaikki perussopimusten ja EU-lainsäädännön mukaiset oikeudet ja velvoitteet. Jos Iso-Britannia on jäsenvaltio vielä 23.–26.5.2019 välisenä aikana, on sen järjestettävä Euroopan parlamentin vaalit. Ison-Britannian olisi annettava ilmoitus vaaleista viimeistään 12.4.2019 voidakseen järjestää vaalit.

Lisäksi Eurooppa-neuvosto hyväksyi pääministeri Mayn pyynnöstä Mayn ja Euroopan komission puheenjohtajan Junckerin Strasbourgissa 11.3.2019 sopimat asiakirjat, jotka koskevat erosopimusta sekä Ison-Britannian ja EU:n tulevaa suhdetta. Asiakirjojen tarkoituksena on helpottaa erosopimuksen hyväksymismenettelyä Isossa-Britanniassa. Niillä ei muuteta erosopimuksen sisältöä. Erosopimusta koskevassa tulkinta-asiakirjassa osapuolet selventävät Irlantia ja Pohjois-Irlantia koskevan pöytäkirjan sisältöä ja luonnetta väliaikaisena vararatkaisuna, jota kumpikaan osapuoli ei haluaisi soveltaa. Tulevan suhteen neuvottelemista koskevassa yhteisessä lausumassa osapuolet vahvistavat entisestään sitoumustaan neuvotella vilpittömässä mielessä pöytäkirjan korvaavista tulevan suhteen järjestelyistä.

LIITTEET

Asiasanat	brexit, Eurooppa-neuvosto, hybridiuhat, ilmastonmuutos, Kiina, sisämarkkinat, Euroopan keskuspankki
Hoitaa	**PLM, TEM, UM, VM, VNK, YM**
Tiedoksi	EUE, LVM, MMM, OKM, OM, SM, SP, STM